

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0261

Sytuacja uchodźców z mniejszości Rohingja, w szczególności trudna sytuacja dzieci

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie sytuacji uchodźców należących do mniejszości Rohingja, w szczególności trudnej sytuacji dzieci (2018/2756(RSP))

(2020/C 28/09)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Mjanmy oraz w sprawie sytuacji Rohingjów,
 - uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Bangladeszu,
 - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie strategii UE wobec Mjanmy/Birmy,
 - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie Mjanmy/Birmy,
 - uwzględniając wytyczne UE w sprawie promowania i ochrony praw dziecka, przyjęte przez Radę w dniu 6 marca 2017 r.,
 - uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Federiki Mogherini z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie ustanowienia rządu Republiki Związku Mjanmy,
 - uwzględniając wspólny komunikat prasowy z dnia 5 marca 2018 r. w sprawie czwartego dialogu dotyczącego praw człowieka między UE a Mjanmą,
 - uwzględniając Konwencję ONZ dotyczącą statusu uchodźców z 1951 r. oraz protokół do tej konwencji z 1967 r.,
 - uwzględniając Konwencję ONZ o prawach dziecka,
 - uwzględniając Konwencję z 1954 r. dotyczącą statusu bezpaństwowców oraz Konwencję z 1961 r. o ograniczaniu bezpaństwowości,
 - uwzględniając globalny plan działań Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) na lata 2014–2024 na rzecz eliminacji bezpaństwowości, przedstawiony w listopadzie 2014 r.,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie końcowe komisji doradczej ds. stanu Arakan z sierpnia 2017 r.,
 - uwzględniając Kartę Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN),
 - uwzględniając sprawozdanie sekretarza generalnego Rady Bezpieczeństwa ONZ z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie przemocy seksualnej związanej z konfliktami,
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że 720 tys. dzieci Rohingja w Bangladeszu i Mjanmie pilnie potrzebuje pomocy humanitarnej i ochrony;
- B. mając na uwadze, że w stanie Arakan w Mjanmie mieszka prawie 1,3 mln Rohingjów, będących w przeważającej mierze muzułmańską mniejszością narażoną na represje oraz ciągłe poważne naruszenia praw człowieka, co obejmuje zagrożenia dla życia i bezpieczeństwa, odmawianie prawa do opieki zdrowotnej i edukacji, pracę przymusową, przemoc seksualną oraz ograniczanie ich praw politycznych; mając na uwadze, że muzułmanie Rohingja są uważani za najbardziej prześladowaną mniejszość na świecie i za największą grupę bezpaństwowców;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

- C. mając na uwadze, że od sierpnia 2017 r. ponad 900 tys. Rohingjów, w tym 534 tys. dzieci, uciekło przed skierowaną wobec nich przemocą i w obawie o własne życie szukało schronienia w Bangladeszu; mając na uwadze, że szacuje się, że ok. 1 tys. dzieci Rohingja w wieku poniżej pięciu lat zostało zabitych podczas aktów przemocy w Mjanmie; mając na uwadze, że według parlamentarzystów ASEAN angażujących się na rzecz praw człowieka 28 300 dzieci Rohingja straciło przynajmniej jedno z rodziców, a kolejne 7 700 utraciło oboje rodziców, a zatem liczba utraconych rodziców wynosi aż 43 700;
- D. mając na uwadze, że ponad 14 tys. dzieci w wieku poniżej piątego roku życia cierpi z powodu poważnego niedożywienia; mając na uwadze, że dzieci Rohingja doświadczyły lub były świadkami traumatycznych przeżyć, w tym w wielu przypadkach utraty jednego lub obojga rodziców, oddzielenia od rodziny, przemocy fizycznej, stresu psychicznego, niedożywienia, chorób, wykorzystywania seksualnego, a także były świadkami zbrodni przeciwko ludzkości w stanie Arakan, w tym systematycznego palenia domostw, fizycznych napaści i gwałtów popełnianych wobec Rohingjów;
- E. mając na uwadze, że Wysoki Komisarz ONZ ds. Praw Człowieka Zeid Ra'ad al-Hussein określił działania podejmowane przez rząd Mjanmy jako „książkowy przykład czystek etnicznych” i „cyniczny manewr przymusowego przenoszenia dużej liczby osób bez możliwości powrotu”;
- F. mając na uwadze, że kobiety i dziewczęta często odczuwają kryzysy dotkliwiej i w inny sposób niż mężczyźni i chłopcy, gdyż owe kryzysy wzmacniają, utrwalają i nasilają wcześniej istniejące, utrzymujące się nierówności płci oraz przemoc i dyskryminację ze względu na płeć;
- G. mając na uwadze, że siły wojskowe Mjanmy stosują gwałt jako narzędzie w prowadzonej przez nie kampanii czystek etnicznych w stanie Arakan; mając na uwadze, że przemoc seksualna jest stosowana w celu poróżnienia całych społeczności i zniechęcenia kobiet i dziewcząt do powrotu do ich domów; mając na uwadze, że ofiary gwałtów w obozach mogą stanąć w obliczu wykluczenia społecznego ze strony swoich społeczności; mając na uwadze, że Komisja Praw Człowieka ONZ apelowała o dostarczenie informacji na temat odpowiedzialności sił wojskowych Mjanmy za powszechne gwałty kobiet i dziewcząt Rohingja;
- H. mając na uwadze, że wśród uchodźców jest wiele kobiet w ciąży lub z małymi dziećmi, które pokonały długą drogę pieszo i dotarły do obozów dla przesiedleńców w stanie chorobowym, spowodowanym stresem fizycznym i psychicznym, głodem i obrażeniami;
- I. mając na uwadze, że dziewięć miesięcy po rozpoczęciu ataków na Rohingjów przez siły wojskowe i bojówki Mjanmy agencje pomocy przewidują, że aż 48 tys. dzieci urodzi się w obozach dla uchodźców;
- J. mając na uwadze, że w obozach dla uchodźców w Bangladeszu jest bardzo ograniczony dostęp do opieki zdrowotnej dla kobiet i dzieci; mając na uwadze, że kobietom w ciąży i matkom należy świadczyć podstawowe usługi macierzyńskiej opieki zdrowotnej, w tym w zakresie opieki prenatalnej, bezpiecznego porodu, opieki nad noworodkami, wspierania karmienia piersią i opieki w dziedzinie zdrowia reprodukcyjnego;
- K. mając na uwadze, że kobiety i dzieci Rohingja są wyjątkowo narażone na ryzyko stania się ofiarami handlu ludźmi w celu uprawiania prostytucji, a także na ryzyko molestowania seksualnego oraz przemocy seksualnej w obozach dla uchodźców w Bangladeszu; mając na uwadze, że dzieci Rohingja zagubione w obozach dla uchodźców znajdują się w najtrudniejszej sytuacji i mogą one łatwo paść ofiarą handlu ludźmi;
- L. mając na uwadze, że dzieci Rohingja nie mają wystarczającego dostępu do kształcenia formalnego; mając na uwadze, że jedynie bardzo małe dzieci Rohingja otrzymują podstawowe wykształcenie dzięki nieformalnym lekcjom w obozach dla uchodźców, natomiast starsze dzieci mają niewielki dostęp do kształcenia formalnego lub też nie mają go wcale;
- M. mając na uwadze, że w Bangladeszu rozpoczęła się pora monsunowa i oczekuje się, że sytuacja znacznie się pogorszy; mając na uwadze, że co najmniej 200 tys. osób w obozach dla uchodźców jest narażonych na bezpośrednie ryzyko powodzi i osuwisk; mając na uwadze, że istnieją poważne zagrożenia dla życia, schronienia i systemów zaopatrzenia w wodę i żywność; mając na uwadze, że podczas powodzi w porze monsunowej istnieje duże ryzyko rozprzestrzeniania się chorób, w tym cholery i zapalenia wątroby; mając na uwadze, że niewielu uchodźców Rohingja miało dostęp do opieki medycznej lub szpitali przed przybyciem do Bangladeszu;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

- N. mając na uwadze, że Mjanma do tej pory nie zezwoliła na przeprowadzenie misji rozpoznawczej Rady Praw Człowieka ONZ na swoim terytorium oraz odmówiła wstępu specjalnej sprawozdawczyni ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka w Mjanmie Yanghee Lee, a także odrzuciła niemal wszystkie doniesienia o masowych aktach okrucieństwa popełnionych przez siły bezpieczeństwa w stanie Arakan;
- O. mając na uwadze, że Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK) potwierdza, że najcięższe zbrodnie wzbudzające niepokój całej społeczności międzynarodowej, w szczególności ludobójstwo, zbrodnie przeciwko ludzkości i zbrodnie wojenne, nie mogą pozostawać bezkarne; mając na uwadze, że w kwietniu 2018 r. prokurator MTK zwróciła się do sądu o rozstrzygnięcie kwestii, czy MTK może sprawować jurysdykcję w odniesieniu do domniemanego wydalenia Rohingiów z Mjanmy do Bangladeszu; mając na uwadze, że orzeczenie potwierdzające jurysdykcję MTK mogłoby mu umożliwić przeprowadzenie dochodzenia wobec Mjanmy za zbrodnie przeciwko ludzkości lub wydalenia;
- P. mając na uwadze, że w marcu 2017 r. Chiny i Rosja zablokowały przyjęcie przez Radę Bezpieczeństwa ONZ rezolucji w sprawie sytuacji mniejszości Rohingia w Mjanmie;
- Q. mając na uwadze, że brak jakichkolwiek realistycznych perspektyw na bezpieczny i dobrowolny powrót oraz brak postępów politycznych w rozwiązywaniu kryzysu w Mjanmie sugerują, iż problem ten nie zostanie rozwiązany w krótkim terminie i dlatego wymaga zrównoważonego podejścia, szczególnie jeśli chodzi o prawa i potrzeby dzieci;
- R. mając na uwadze trójstronny protokół ustaleń zawarty między Mjanmą, UNHCR i Programem Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP) w dniu 6 czerwca 2018 r.; mając na uwadze, że UNHCR stwierdził, iż warunki nie zachęcają jeszcze do dobrowolnego powrotu;
- S. mając na uwadze, że w maju 2018 r. Komisja przeznaczyła kwotę 40 mln EUR na pomoc humanitarną, aby zapewnić ratujące życie wsparcie najbardziej narażonym grupom ludności cywilnej Rohingia i społecznościom przyjmującym w Bangladeszu i w stanie Arakan; mając na uwadze, że jest to uzupełnienie 51 mln EUR uruchomionych w 2017 r.;
- T. mając na uwadze, że w marcu 2018 r. ONZ zaapelowała o 951 mln USD z przeznaczeniem na pomoc dla uchodźców Rohingia do końca 2018 r., ale dotychczas otrzymano tylko około 20 % tej docelowej kwoty;
1. zdecydowanie potępia ataki na Rohingiów w Mjanmie, które według Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka są równoznaczne z czystkami etnicznymi; jest głęboko zaniepokojony coraz poważniejszymi przypadkami łamania praw człowieka i ich skalą, w tym zabójstwami, gwałtownymi starciami, niszczeniem własności cywilnej i przesiedlaniem setek tysięcy cywilów; zdecydowanie wzywa mjanmańskie wojsko i siły bezpieczeństwa do natychmiastowego zaprzestania zabójstw, prześladowań i gwałtów wobec Rohingiów, a także do zaprzestania palenia ich domów;
 2. nalega na władze Mjanmy, aby zezwoliły obserwatorom międzynarodowym oraz organizacjom zajmującym się prawami człowieka i pomocą humanitarną, w tym ONZ i międzynarodowym organizacjom pozarządowym, zwłaszcza misji rozpoznawczej ONZ ustanowionej w marcu 2017 r. przez UNHCR, na pełny i niezakłócony dostęp do stanu Arakan, tak aby zagwarantować niezależne i bezstronne śledztwa w sprawie zarzutów dotyczących poważnych naruszeń praw człowieka popełnionych przez wszystkie strony;
 3. przypomina o potrzebie zapewnienia pomocy lekarskiej i psychologicznej w obozach dla uchodźców, szczególnie dostosowanej do potrzeb grup podatnych na zagrożenia, w tym kobiet i dzieci; apeluje o większe wsparcie dla ofiar gwałtu i napaści na tle seksualnym; podkreśla, że wszystkie kobiety i dziewczęta powinny mieć dostęp do informacji i usług w zakresie zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego, w tym antykoncepcji oraz bezpiecznej aborcji;
 4. z zadowoleniem przyjmuje pomoc przedporodową i poporodową zapewnianą przez agencje i organizacje; przypomina, że ważne jest ustanowienie placówek rejestracji noworodków i wydawanie świadectw urodzenia, aby zapewnić dokumenty, zagwarantować prawa i dostęp do podstawowych usług oraz pomoc w poszukiwaniu członków rodziny, zgodnie z podjętymi przez rząd Bangladeszu zobowiązaniami do rejestracji wszystkich dzieci urodzonych na terytorium tego państwa; przypomina, że utrzymanie komórki rodzinnej jest niezwykle istotne, aby dzieci te mogły korzystać z przysługujących im praw;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

5. z wielkim zaniepokojeniem zauważa brak dostatecznej oferty edukacyjnej dla dzieci Rohingja w obozach dla uchodźców; wzywa władze Bangladeszu, aby zagwarantowały dzieciom Rohingja pełny i wystarczający dostęp do wysokiej jakości kształcenia w ich własnym języku; zwraca uwagę, że cała społeczność narażona jest na pojawienie się straconego pokolenia, jeżeli nie zostaną podjęte niezbędne środki w celu zapewnienia właściwego kształcenia dzieci; podkreśla, jak istotne jest umożliwienie pełnego dostępu do kształcenia, które może być prowadzone w placówkach szkolnych przez agencje ONZ i organizacje pozarządowe, tak aby wszystkie dzieci mogły rozwijać swój potencjał;
6. jest wyjątkowo zaniepokojony wysokim wskaźnikiem przymusowej prostytucji, handlu ludźmi i przemocy seksualnej w obozach, w tym małżeństw dzieci, przemocy ze strony partnerów oraz wykorzystywania seksualnego i niegodziwego traktowania; nalega na władze Bangladeszu i Mjanmy, aby we współpracy z UNHCR zapewniły bezpieczeństwo uchodźców Rohingja na swoich terytoriach, zwłaszcza przez nasilenie walki z handlem ludźmi i prostytucją dziecięcą oraz przerwanie istniejących sieci;
7. pochwała podejmowane przez rząd i mieszkańców Bangladeszu wysiłki mające na celu udzielenie uchodźcom Rohingja schronienia i zapewnienie im ochrony, oraz zachęca rząd i mieszkańców, aby nadal udzielali pomocy humanitarnej uchodźcom przybywającym z Mjanmy; apeluje o dalsze międzynarodowe wsparcie dla społeczności przyjmujących uchodźców, w tym przez rozwiązywanie krajowych problemów społecznych, oświatowych, gospodarczych i zdrowotnych; podkreśla, że ważne jest wysłuchiwanie kobiet i angażowanie ich w planowanie środków pomocy humanitarnej i budowania odporności przez wszystkie zainteresowane strony;
8. domaga się, by rząd Mjanmy zagwarantował bezpieczny, dobrowolny i godny powrót – pod pełnym nadzorem ze strony ONZ – tym, którzy chcą wrócić na swoje tereny; nalega na rządy Mjanmy i Bangladeszu, aby w pełni przestrzegały zasady non-refoulement;
9. z zadowoleniem przyjmuje protokół ustaleń uzgodniony między Mjanmą, UNHCR i UNDP w dniu 6 czerwca 2018 r. jako pierwszy konkretny krok w kierunku pełnego zaangażowania agencji ONZ w proces repatriacji; podkreśla jednak, że ważne jest, aby porozumienie zostało jak najszybciej podane do wiadomości publicznej;
10. podkreśla, jak ważne jest, by podmioty niosące pomoc humanitarną mogły świadczyć usługi w sytuacjach nadzwyczajnych, w tym w przypadku chorób przenoszonych drogą płciową i przemocy seksualnej; wzywa wszystkich darczyńców do zwiększenia finansowania w celu udostępnienia pełnego zakresu usług macierzyńskiej opieki zdrowotnej;
11. z zadowoleniem przyjmuje kampanię ONZ na rzecz wyeliminowania bezpaństwowości do 2024 r.; przypomina, że Rohingjowie stanowią integralną część ludności Mjanmy i że z tego powodu muszą oni zostać prawnie uznani za część narodu, zgodnie z zaleceniem komisji doradczej;
12. przypomina, że odpowiedzialność finansowa za pomoc uchodźcom nie może w nieproporcjonalny sposób spadać na Bangladesz; apeluje do społeczności międzynarodowej i międzynarodowych darczyńców, aby pilnie zwiększyli swoje zaangażowanie i udostępnili niezbędne środki w celu dalszego udzielania koniecznej pomocy humanitarnej i wsparcia oraz skutecznego wspierania kobiet i dzieci należących do mniejszości Rohingja, w szczególności kobiet w ciąży, dzieci i ofiar gwałtu, a także w celu wspierania społeczności lokalnych i przyjmujących w Bangladeszu;
13. wyraża zadowolenie z przyjęcia przez Radę w dniu 26 kwietnia 2018 r. ram prawnych środków wymierzonych przeciwko urzędnikom odpowiedzialnym za poważne naruszenia praw człowieka i wzmacniających unijne embargo na broń; nalega, by UE i jej państwa członkowskie bez dalszej zwłoki wprowadziły wszystkie środki w życie; wzywa ponadto Radę Bezpieczeństwa ONZ do nałożenia na Mjanmę całkowitego i kompleksowego embarga na broń, zawieszającego wszystkie bezpośrednie i pośrednie dostawy, sprzedaż lub transfer – w tym tranzyt i przeladunek – wszelkich rodzajów broni, amunicji oraz innego sprzętu wojskowego i sprzętu służącego do ochrony, a także organizowanie szkoleń lub udzielanie innego rodzaju wsparcia wojskowego lub w dziedzinie bezpieczeństwa;
14. ponawia swój apel do Komisji, aby rozważyła konsekwencje w kontekście preferencji handlowych, z których korzysta Mjanma, w tym wszczęcie dochodzenia w ramach mechanizmów przewidzianych w inicjatywie „wszystko oprócz broni”;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

15. wzywa ESDZ i państwa członkowskie, aby na wielostronnych forach dążyły do rozliczenia osób odpowiedzialnych za popełnienie zbrodni w Mjanmie; przyjmuje do wiadomości wniosek głównej prokurator MTK skierowany do sędziów tego sądu o potwierdzenie jurysdykcji MTK w odniesieniu do zbrodni wydalenia Rohingjów z Mjanmy do Bangladeszu; nalega, aby UE i państwa członkowskie UE objęły przewodnią rolę w Radzie Bezpieczeństwa ONZ i zgłosiły do MTK specjalną rezolucję dotyczącą całościowej sytuacji w Mjanmie i w stanie Arakan; nalega, aby państwa członkowskie UE objęły przewodnią rolę w Zgromadzeniu Ogólnym ONZ i Radzie Praw Człowieka ONZ i dopilnowały, aby pilnie ustanowiono międzynarodowy, bezstronny i niezależny mechanizm w celu wsparcia dochodzeń w sprawie zarzutów popełnienia aktów okrucieństwa;

16. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji rządowi i parlamentowi Mjanmy, radcy stanu Aung San Suu Kyi, rządowi i parlamentowi Bangladeszu, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich UE, Sekretarzowi Generalnemu ASEAN, Międzyrządowej Komisji ds. Praw Człowieka ASEAN, specjalnej sprawozdawczyni ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka w Mjanmie, Wysokiemu Komisarzowi ONZ ds. Uchodźców oraz Radzie Praw Człowieka ONZ.
